

ՀԱՅՈՒԹԵՍ ԱՄՍՈՐԵԱՅ,

ՀԱՅՈՒԹԵՍԻ ՇՐՋԱՎՈՐՈՒՄ ՈՒՍՏՈՒՐՆԵՐԵՐԻ

Խ. 8 ԱՐԴ — 1912

Կը Խմբագործ եւ Կը Հրատարակուի

ԸՆԴՀԱՅՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏՐՈՎԻ ԿՈՐՈՒՄ Ի ՎԻՆԱ
աշխատակցութեամբ ազգային և օտար Բանակը երբ:

Տարեկան բաժանորդագին է ամէն երկրի համար
Փր. 15.—, Խուրդի 6, Տղամարձ 3, Ղուրուշ 72.

Մեր հոսպիտ

„HANDES AMSORYA“

Monatsschrift für armenische Philologie

XXVI. Jahrgang — 1912

Herausgegeben und redigiert von der

Mechitharisten-Kongregation in Wien

unter Mitwirkung zahlreicher Armenisten.

Preis pro Jahrgang: Kronen 15.—.

Unsere Adresse:

Rédaction de la Revue „HANDES AMSORYA“

Vienne (Autriche), VII/2 Mechitharistengasse 4.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, ԱՊՐԻ

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ — Վարդակական Հ. Ա. Գրիգոր Խալաթիանց, 193:
 ՄԱՏԽԱՎԱՐԱԿԱՆ — Մարկոս Արքունիք Եկամ. Յովան: Պատմութեան պահապերու և Վարույն Ս. Մաշտոց. (Թարգմ. Հ. Ա. Վարդակական). 199:
 ՄԱՏԻԿԱՆ ՀԱՅ. Ա. Առաջնական կամ Եղիշ-Մերչուն. 215:
 ՊԱՏՄԱՎԱՐԱԿԱՆ — Սրապիան Հայ. Ա. Վակոր ազգային հրանդացուց. 227:
 ԱՃԻՎԱՐԱՎԱՐԱԿԱՆ — Պոլոտական Ուսումնափորութեամբ Ա. (Թարգմ. Հ. Օ. Տաշեան). 237:
 ՄԱՏԽԱՎԱՐԱԿԱՆ — M. Maxudianz (Մայրու Վոզ. Մարտունիան):
 1912 (Աճառնակ Հ.): 248:
 ՄԱՏԽԱՎԱՐԱԿԱՆ — Քերիմահեն Հ. Պ. Ցուցակ երպականական հրակական հրատարակութեանց 1896—1910. 253:

INHALT: APRIL

BIOGRAPHIE — Vardanian P. A.: Prof. Gr. Khalathianz f. 193.
 LITERATURGESCHICHTE — Marquart Dr. Jos.: Ueber das armenische Alphabet in Verbindung mit der Biographie des hl. Maestos. 200.
 MATKIAN P. A.: Der Anonymus oder Pseudo-Sebeos. 215.
 GESCHICHTE — Srbelian P. J.: Heil. Jakob, das Nationalkronenhaus in Konstantinopel. 227.
 GEOGRAPHISCHE — Studia Pontica I. (übersetzt von P. J. Dashian). 237.
 REZENSIONEN — M. Maxudianz: Le parler Arménien d'Aka, besprochen von Adjarian H. 248.
 BIBLIOGRAPHIE — Färhathian P. P.: Katalog der europäischen Erscheinungen in den Jahren 1896—1910, die die Armenier betreffen. 253.

ԵՆԹՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Կը յայտնեմ Միաբանութեանս խորին շնորհակալութիւնը Մեծապ. Պրոֆ. Ստեփան Լիսիցեանի ի Տփիլս եւ Մեծապ. Թէոլիկ էֆ. ի կ. Պ., որ համեցան Միաբանութեանս երեկոյն յորեւեաններու առիթի մեր Մատենադարակին նուիրել՝ առաջինը հինգ ծեռագիր՝ հետաքրքրական բովանդակութեամբ, եւ երկրորդը՝ զեղեցիկ շարակնոց մի:

Հ. Ա. Պիլլ. Զիկծեան
Մատենադարական:

Ա Զ Դ

Ո Ղ Ա Ր Մ Ե Ծ Է Ր

Հանգուցած ուսուցապես Գրիգոր Արքահամեամ Խալաթիանց այրաքարեանի և աշակեռների շրջանում մասնագիտիւն կայ նորա յշապան յամեթամբեն, Հազարամ մասնագիտական պատասխանութուն ասանմանելով մի թոշակ առաւելացն ըշարու հայ ուսանողների համար: Նրկուում այ մասին նանգանեալու Ձեզ, որորմատ տէր, համարակալմ նոր յու տանե, որ Դուք ի յարգան Հ. Ա. Խալաթիանցի երեսամայա օգտակար գործունէութեան շէ վաճառ Ձեր տան նորին նանգանեալ յահատակի և հաւաքին Ձեր ծանօթաների մասնակից լինուու այ բարի գործին: Նուիրաբարութեամսեան նանցէց ուրաքանչել Հազարամ ծեմարակի Վարպետեան ուսուցապես Գ. Ա. Խալաթիանցի անուն թոշակ: Սոիթից օգտուելով, Խնդրում նոր մարդութեան յարագալու աշխատակի և հաւաքին Ձեր ծանօթաների մասնակից լինուու այ բարի գործին:

Հերատեսուուց Գ. Գրիգորիանով Տեսուու Կ. Կոստոսեան Հայոց Mr. le Directeur de l'Institut Lazareff — Moscow.